

9 Δεκεμβρίου 2022

Προφήτις Άννα, Η θερμή προσευχή της προς τον Θεό

/ Σοφίας Πατερικής Απαύγασμα

Αγία Άννα η Προφήτιδα, μητέρα του Προφήτη Σαμουήλ (φωτογραφία από www.saint.gr)

(Επιμέλεια Στέλιος Κούκος)

**Αγίου Ιωάννου Χρυσοστόμου,
Περί της Άννας
(της προφήτιδος)**

Ομιλία πρώτη

[...]

5. Ας δούμε λοιπόν αν αυτό συνέβαινε και σ' αυτή τη γυναίκα [την Προφήτιδα Άννα]. Γιατί αν μεν τη δεις να καταφρονείται, να μη τιμάται, να υβρίζεται, να μην έχει παρρησία προς τον άντρα, ούτε να χαίρεται πολλήν εύνοια, θα μπορέσεις να στοχαστείς ότι γι' αυτό επιθυμούσε παιδί, για να έχει παρρησία πολλή κι ελευθερία και για να γίνει πιο αγαπητή στον άντρα.

Αν δε τα βρεις αντίθετα όλα, αυτήν που έχει τα παιδιά περισσότερο να είναι αγαπητή και να χαίρεται περισσότερην εύνοια, είναι καταφάνερο ότι όχι για κάποιο ανθρώπινο λόγο, ούτε για ν' αποσπάσει περισσότερο τον άντρα, αλλά για την αιτία που είπαμε.

Από πού λοιπόν είναι αυτό φανερό; Άκου τον ίδιο το συγγραφέα να λέει το εξής· γιατί δεν το είπε αυτό επιπόλαια αλλά για να γνωρίσεις την αρετή της γυναίκας. Τι λοιπόν λέει αυτός; «Διότι ο Ελκανά ηγάπα την Άννα υπέρ από τη Φενάνναν».

Ύστερα, μετά από αυτά, βλέποντάς τη να μη τρώει αλλά να κλαίει, λέει: «Δια τι κλαίεις; και διά τι δεν τρώγεις; και διά τι η καρδιά σου είναι τεθλιμμένη; δεν είμαι εγώ εις σε καλότερος παρά δέκα υιούς»;

Παρατηρείς πώς ήταν συνδεδεμένος μ' αυτή, και για κείνη υπόφερε περισσότερο, όχι επειδή δεν έχει παιδιά, αλλά επειδή την έβλεπε ν' αθυμεί και να κατέχεται από βαθιά θλίψη; Αλλ' όμως δεν την έπεισε να πάψει ν' αθυμεί. Γιατί δεν επιζητούσε το παιδί γι' αυτόν, αλλά για να επιδείξει κάποιο καρπό στον Θεό.

«Και εσηκώθη η Άννα αφού αυτοί έφαγον εν Σηλώ, και αφού έπιον, και προσήχετο εις τον Κύριον». Ούτε κι αυτό ειπώθηκε έτσι απλά, ότι «Αφού έφαγον και αφού έπιον»· αλλά για να μάθεις, ότι τον καιρό που άλλοι χρησιμοποιούν για άνεση καισχόλη, τον ίδιο τον καιρό χρησιμοποίησε για προσευχή και δάκρυα, για να αγρυπνεί πάρα πολύ και να γρηγορεί.

«Και προσηύχεται εις τον Κύριον· ο δε Ηλεί ο ιερεύς, λέει, εκάθητο επί καθέδρας πλησίον του παραστάτου της πύλης του ναού του Κυρίου». Ούτε αυτό ειπώθηκε απλά, ότι «Ο Ηλεί ο ιερεύς εκάθητο πλησίον της πύλης του ναού του Κυρίου»· αλλά για να δείξει τη θέρμη της γυναίκας.

Γιατί όπως ακριβώς χήρα γυναίκα πολλές φορές απροστάτευτη κι έρημη, κακομεταχειρισμένη, σε πολλά αδικούμενη, ενώ πρόκειται να μπει (στην πόλη) ορμητικά βασιλιάς, ενώ δορυφόροι, ασπιδοφόροι, καβαλλάρηδες και πολλή άλλη συνοδεία, προαπαντούν δεν καταπλήσσεται, ούτε έχει ανάγκη από προσάτη· αλλά αφού διασχίσει όλους αυτούς με πολλή παρρησία συναντά το βασιλιά, με την ανάγκη που την χειραγωγεί, να διεκτραγωδεί τη συμφορά της.

Έτσι λοιπόν κι αυτή η γυναίκα δεν κοκκίνισε, δε ντράπηκε, ενώ ο Ιερέας καθόταν, να ζητήσει αυτή για τον εαυτό της και να προσέλθει στο βασιλιά με πολλή παρρησία. Αλλά έχοντας αναφτερωθεί από τον πόθο, κι έχοντας με το ανέβει προς τον ουρανό, σαν να βλέπει τον ίδιο τον Θεό, έτσι συνομιλούσε μ' αυτόν με κάθε θερμότητα.

Και τι λέει; Μάλλον τίποτα δεν λέει νωρίτερα, αλλ' αρχίζει από οδυρμούς κι αφήνει (να χυθούν) θερμές πηγές δακρύων. Κι όπως, ενώ πέφτουν βροχές δυνατές, και η πιο σκληρή γη αφού βραχεί και γίνει εντελώς μαλακή, εύκολα γίνεται γόνιμη για τους καρπούς, έτσι έγινε και για τη γυναίκα αυτή.

Γιατί απ' τη βροχή των δακρύων μαλαζόταν η μήτρα, και θερμινόταν από την οδύνη, κι ετοιμαζόταν για κείνη την καλή τεκνογονία.

Ας ακούσουμε δε κι αυτά τα λόγια κι αυτή την καλή ικεσία. «Κλαίγοντας καθ' υπερβολήν -λέει- και ηυχθή ευχήν στον Κύριο, λέγουσα: «Κύριε Θεέ των δυνάμεων».

Τα λόγια φοβερά και γεμάτα φρίκη· κι έκανε καλά ο συγγραφέας μη μεταγράφοντάς τα στη δική μας γλώσσα· γιατί δεν μπόρεσε με τη δική τους έννοια να τα μεταφέρει στην ελληνική γλώσσα.

Δεν τον φώναξε δε η γυναίκα με ένα όνομα αλλά με πολλά προσόντα γι' αυτόν, δείχνοντας τον πόθο γι' αυτόν και την θερμή διάθεση. Κι όπως εκείνοι που γράφουν τις αιτήσεις στο βασιλιά, δεν βάζουν μέσα μονάχα ένα όνομα, αλλά τον τροπαιούχο, τον άγουστο, τον αυτοκράτορα κι άλλα τέτοια πολλά αφού προτάξουν επάνω, τότε διατυπώνουν το αίτημα.

Έτσι κι αυτή αναφέροντας στο Θεό κάποια δέηση, βάζει στο προοίμιο της δέησης

πολλά ονόματα, και τη δική της διάθεση δείχνοντας, όπως ακριβώς είπα πιο πάνω, και την τιμή προς εκείνον που απευθύνεται η παράκληση. Κι αυτή τη δέηση υπαγόρευσε η οδύνη· γι' αυτό, κι επειδή τη σύνθεσε με πολλή σύνεση, γινόταν αμέσως εισακουστή.

Τέτοιες λοιπόν είναι οι προσευχές που γίνονται απ' οδύνη ψυχής.

Γιατί, αντί για χαρτί μεν ήταν η διάνοια της, αντί για κοντύλι δε η γλώσσα, αντί για μελάνι τα δάκρυα· για τούτο κι ως τα σήμερα η δέηση έμεινε. Γιατί τα τέτοια γράμματα γίνονται ανεξάλειπτα αν βέβαια γραφούν με κείνο το μελάνι.

Και τα προοίμια μεν της δέησης τέτοια είναι· ποια δε είναι τα επόμενα; «Εάν επιβλέψης τώντι [πράγματι], λέει, εις την ταπείνωσιν της δούλης σου». Έτσι τίποτα δεν έλαβε, κι άρχισε την προσευχή με υπόσχεση. Προσφέρει αμοιβή στο Θεό, ενώ δεν έχει τίποτα στα χέρια.

Έτσι φλεγόταν κι υπόφερε περισσότερο γι' αυτό παρά για κείνο, και για τούτο προσευχήθηκε να αποκτήσει το παιδί. «Εάν επιβλέψης τώντι, λέει, εις την ταπείνωσιν της δούλης σου». Δυο δικαιώματα έχω, λέει, την δουλεία και τη συμφορά. «Και δώσης εις τη δούλην τέκνον αρσενικόν· τότε θέλω δώσει αυτό εις τον Κύριον».

Τι σημαίνει θέλω δώσει αυτό; Παραδομένο κι ολάκερο δούλο. Παραιτούμαι από κάθε εξουσία. Γιατί τόσο έντονα θέλω μόνο μητέρα να γίνω, όσο το να γεννηθεί από μένα το παιδί, κι όλα τ' άλλα τα απομακρύνω και τα παραχωρώ.

Συνεχίζεται

Από το βιβλίο «Ιωάννου του Χρυσοστόμου Έργα, τόμος 7ος, Ερμηνευτικά (β')», των εκδόσεων ο Λόγος. Εισαγωγή, μετάφραση, σχόλια Κώστας Τσιρόπουλος. Γενική επιμέλεια Κων. Λουκάκης.

<https://bit.ly/3UPrcAN>